

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
7 juni 2007	2060717460	DL. 2007/1940	17 juli 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Kamervragen over stimulering van buitenklimaatstallen voor varkens			

_____ Geachte Voorzitter,

Hierbij doe ik u toekomen de antwoorden op de vragen van het lid Thieme (PvdD) over stimulering van buitenklimaatstallen voor varkens.

1

Kent u het bericht 'goede resultaten in buitenklimaatstal'?

Ja.

2

Hoe beoordeelt u de resultaten van het Zwitsers onderzoek, waaruit blijkt dat de vleeskwaliteit van varkens niet nadelig wordt beïnvloed als varkens in een buitenklimaatstal worden gehouden en dat varkens gezonder zijn? Kunt u daarbij aangeven of u de bevindingen kansrijk acht voor implementatie in de praktijk?

In een buitenklimaatstal is sprake van natuurlijke ventilatie door middel van openingen in de zijgevels en de nok en hebben de varkens geen buitenuitloop.

In het Zwitserse onderzoek zijn de effecten op de slachtkwaliteit onderzocht van verschillende huisvestingsvormen voor varkens die voorzien waren van een buitenuitloop. Het onderzoek geeft geen informatie over uitval en gezondheid en geen inzicht in andere aspecten die van belang zijn voor het kunnen beoordelen van de praktische haalbaarheid van dergelijke stallen zoals technisch-economische resultaten en de emissies naar het milieu.

Op dit moment wordt op het Varkensproefbedrijf te Raalte in samenwerking met de Dierenbescherming en LTO Nederland nader onderzoek verricht aan de zogenoemde Comfort Class stal, een buitenklimaatstal waarbij meer ruimte aan varkens wordt geboden en die meer aansluit bij de wijze waarop in Nederland varkens worden gehouden. Nader onderzoek is nodig omdat de resultaten een grote variatie laten zien. Er zijn overigens tot nu toe geen aanwijzingen dat de technische resultaten slechter zouden zijn. Voor een succesvolle implementatie in de praktijk is eerst meer inzicht nodig in de bedrijfszekerheid, het voorkomen van ongewenste emissies naar het milieu en de economische haalbaarheid (kostprijs en investeringskosten).

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
17 juli 2007	DL. 2007/1940	2

---

3 en 4

Deelt u de mening dat buitenklimaatstallen het welzijn van varkens en de varkensgezondheid kunnen bevorderen? Zo ja, op welke wijze wilt u buitenklimaatstallen bevorderen? Zo neen, waarom niet en kunt u aangeven waarop u uw mening baseert?

Deelt u de mening dat deze bevindingen aangeven dat economie en dierenwelzijn in elkaars verlengde kunnen liggen en dat deze win-winsituatie te allen tijde moet worden gestimuleerd? Zo ja, op welke wijze en binnen welke termijn gaat u maatregelen nemen om varkenshouders in Nederland te stimuleren een buitenklimaatstal te bouwen? Zo neen, waarom niet?

Buitenklimaatstallen, zoals de Comfort Class stal, bieden voor de toekomst mogelijk perspectief. Meer ruimte per dier biedt voordelen vanuit een oogpunt van dierenwelzijn, maar gaat gepaard met hogere bouwkosten. Tot nu toe zijn er geen gegevens beschikbaar over de gevolgen voor de diergezondheid. Met name Duits onderzoek laat zien dat niet goed uitgevoerde buitenklimaatstallen met een suboptimaal klimaat een grotere kans geven op afwijkend gedrag van de varkens. Een suboptimaal klimaat leidde in het onderzoek van het varkensproefbedrijf Sterksel uit 2003 tot extra hokbevuiling met negatieve consequenties voor diergezondheid, milieu, arbeid en technisch-economische resultaten. Verder is het de vraag hoe de risico's op insleep van bestrijdingsplichtige ziekten zijn bij open stallen.

Verdere ontwikkeling is derhalve nodig voordat sprake kan zijn van het stimuleren van praktijktoepassing op enige schaal.

Over de wijze waarop ik veehouders zal stimuleren om bewezen duurzame stallen te bouwen, zal ik in de Nota dierenwelzijn ingaan.

5

Bent u voornemens om de resultaten van het onderzoek van het varkensproefbedrijf in Sterksel naar een buitenklimaatstal scherp tegen het licht te houden om na te gaan waarom deze resultaten niet overeenkomen met het Zwitsers onderzoek? Zo ja, op welke wijze en binnen welke termijn? Zo neen, waarom niet en op welke wijze wilt u dan inzicht krijgen in de redenen voor de verschillende resultaten?

Neen.

Het onderzoek in Sterksel kende een geheel andere opzet. Het ging uit van een buitenklimaatstal waarin de mogelijke voordelen van de Duitse versie van de buitenklimaatstal werden geïntegreerd in bestaande Nederlandse staltypen. De inrichting van de proefstal in Sterksel week zeer sterk af van de inrichting van de buitenklimaatstallen volgens het Duitse principe en de stallen in het Zwitserse onderzoek. Daarmee bestaat voldoende duidelijkheid over de redenen van de verschillen in de resultaten tussen het onderzoek op varkensproefbedrijf Sterksel en het Zwitserse onderzoek.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
17 juli 2007	DL. 2007/1940	3

6

Bent u bereid om een nieuw Nederlands onderzoek op te starten naar de meerwaarde van een buitenklimaatstal voor dierenwelzijn om op basis daarvan te bepalen of een buitenklimaatstal in Nederland kansen heeft? Zo ja, op welke termijn? Worden daarbij ook resultaten van het Zwitserse onderzoek meegenomen? Zo nee, bent u bereid in overleg te gaan met de Zwitserse onderzoekers om na te gaan op welke wijze hun bevindingen in Nederland toepasbaar zijn?

Zoals ik hierboven heb aangegeven, loopt er op dit moment onderzoek naar de Comfort Class stal. Daarnaast is een groep van vijf varkenshouders bezig plannen te maken voor een eerste toepassing van onderdelen van dit staltype op hun bedrijf. Ik zie derhalve geen aanleiding om nieuw onderzoek te starten naar buitenklimaatstallen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg